

Annandagen: Hur kan jag tala om förföljelse av kristna utan att tala illa om de andra?

På Annandag jul kan det kännas viktigt att anknyta till de förföljelser av kristna som äger rum i vår tid i olika delar av världen. De behöver vår uppmärksamhet, våra förböner och vårt stöd. I många av våra församlingar finns ju också människor som flytt från dessa förföljelser.

När vi uppmärksammar förföljelsen av kristna kan vi parafasera motivet för den här bloggen och ställa oss frågan "hur kan jag uppmärksamma förföljelsen av kristna utan att utnyttja tillfället att tala illa om de andra"?

Ett sätt att göra det kan vara att erinra sig att det inte gick många århundraden efter Stefanos stening innan det var de kristna som stod för förföljelsen av dem som trodde annorlunda, i första hand judarna. Dagens epistel- och evangelietext speglar en tid då de kristna var utsatta för förföljelse – både av den judiska gemenskapen, som de var på väg att bryta sig loss från, och från de romerska myndigheterna, vilket är viktigt att hålla i minnet, så att man inte tolkar texterna i ensidigt anti-judiska termer.

Två begrepp i Matteustexten behöver kommenteras: domstolar och synagogor. Det kan ses som en inkonsekvens i översättningen, då de båda begreppen på grekiska, *synédriōn* och *synagōgē*, å ena sidan kan tolkas allmänt som domstol respektive samlingsplats, å andra sidan specifikt som det judiska rådet Sanhedrin respektive synagoga. Men det faktum att ordet *synédriōn* står i plural visar att det som åsyftas i detta sammanhang snarare är lokala domstolar än Stora rådet i Jerusalem.

När det gäller synagogorna finns såväl arkeologiska som litterära bevis för att det, i de flesta galileiska byar och städer under första århundradet, inte ännu fanns särskilt många synagogor i den betydelse av ordet som vi gärna lägger in. Snarare *syftar tais synagogais* här i 10:17 på en mer juridisk funktion hos dessa samlingsplatser, som användes för religiöst utövande men också för exempelvis diskussioner och avgöranden i civilrättsliga spörsmål, där just piskstraff inte var någonting ovanligt som påföljd för vissa överträdelse. (France, R. T: The Gospel of Matthew i *The new international commentary on the New Testament*. Grand Rapids, MI & Cambridge: Eerdmans Publishing Co., 2007: 388).

Vårt att notera är också att i passagens början (v.16-17) och slut (v.23) finns en antydning om att utsattheten kommer från judiskt håll gentemot Jesu lärjungar. Men däremellan (v.18-22) är perspektivet vidare och involverar såväl sekulära "ståthållare" och "kungar" som "hedningar". I v.21-22 talas rentav om ett universellt avvisande och splittring av familjeband vilket tyder på att konfrontationen mellan evangeliet och den icketroende världen gått ännu ett steg längre, och även inkluderar martyrskap.

De flesta stora religiösa traditioner har erfarenhet av förföljelse både i rollen som förföljd och som utövare av förföljelse och förtryck. The Anglican Communion publicerade för en tid sedan ett material, *Out of the Depths*, med teologiska reflektioner över religiös förföljelse, till stöd för de medlemskyrkor som är särskilt utsatta. I det finns såväl vittnesbörd om hur förföljelsen ser ut och hur man bemöter den. Men där finns också en sektion som tar upp just hur andra religiösa traditioner förhåller sig till förföljelse och förtryck. Skriften inleds med en reflektion över hur Herrens bön tydligt är kopplad till risken för förföljelse.

Out of the Depths kan ge inspiration till den som vill ta upp nutida religiös förföljelse i sin prediken. Den finns att ladda ned på <http://nifcon.anglicancommunion.org/media/217261/out-of-the-depths.pdf>.

Helene Egnell och Anna Frydenberg